

Etyek-Budai borvidék

Szerző: Kende
2012. március 05.
Utolsó frissítés 2012. március 05.

Az Árpád-házi királyok alatt már virágzott itt a szőlőtermesztés, és az itt élő emberek megíhetők azoknak fái formájában. Sok szerb (rác) telepedett le ezen a környéken. Ennek köszönhetően a területük hódoltságig utáin főleg a vörösbort készítő szőlő volt elsősorban. 1830 körül a nagyvárósiak a nagyvárósiakban lakosságuk inkább a fehérbort kereste, így a budai vidék is arra készült, hogy egyre több fehérbortszőlő fajtát szaporítsanak. A XIX. század végén a Törley család hárszeghez szőlőskerteket is elterjesztett.

Az Etyeki-Budai borvidék a Gerecse-hegység déli részén a Velencei és a Budai-hegységig húzódik. A borvidék alapvetően három nagyobb zónára oszlik: a szorosan vett etyeki területre amely Csabdin, Bicskén, Etyeken, Vájon keresztül a Pázmánydon keresztül a Pákozdi elterjedésig a Budai-hegység déli nyugati oldalán a Törley család Budakesziig terjedésig.

A legnagyobb területen Olaszrizlinget és Chardonnay-t termesztnek. A Zöld veltelini, a Szürkebarát, a Sauvignon Blanc, a Rizlingszilváni is egyenként 50 és 100 ha körül terjedhet mondhat magának. Ásjobban a Kék szőlő Pinot Noir, Merlot és Cabernet Sauvignon is találunk a borvidéken, zömmel a pázmányi területen.

Az utóbbi évtizedekben a borvidéket leginkább az aszú, savas, hűtött erjesztéssel készült egyelőre kissé egyszerűbb borok jellemezték. Adottságai közül az alkalmas pezsgő alapbor készítésére, de a borvidék jóval magasabb színvonalú borok előállítására is alkalmas lenne. Ezt néhány pincészet borai már bizonyítják.

A borvidék teljes szőlőterület 5632 ha, melyből 3927 ha I. osztályú. A szőlőterületek az előző helynek, csak mintegy 30%-a 1480 ha. A borvidék kifizetésére hármas megnevezés: Komárom, Pest, és Fejérvárhely tartozik.

Etyeki terület: Alcsótdoboz, Bicske, Csabdi, Etyek, Felcsút, Győr, Kajász, Martonvásár, Tordas, Vájl, Budapest XXII kerület Budafok.

Budai terület: Budajenő, Budakeszi, Pilisborosjenő, Telki, Török, Ács.

Velencei terület: Gárdony, Kápolnásnyék, Nadap, Pákozdi, Pázmány, Sukoró, Velence településnek a szőlőterület szerinti I. és II. osztályú határterületei tartoznak ide.

Az évi átlagos hőmérséklet itt az országos átlagnál kissé alacsonyabb (9,5-10,5 °C) a csapadékok ellátottságuk megkülönbözteti az országos átlagot (400-800mm). A leggyakoribb, ami kiemelkedés termelési biztonságot ad: kevés gombásodás és ritkább a szármotévalbb fagykár.

A talajképzésük a zetek az Etyeki-dombság területén főleg a lösz és löszszerű negyedidőszaki lejtők, továbbá mészkő, homok, ritkábban dolomit. A fiatal homokos lejtésű terület alakult ki a borvidék jellegzetesen vályogos talajtalaja, amelynek magas aktív mész tartalma hozzájárul, a borvidékre jellemzően „meszes borokat”.

A Velencei-hegységben gyakori a gránit területével keveredett lösz. A budai terület oligocén homokkővel felszárított alapú csernozjom, a mészkő és dolomit felszárított erdőmaradványos csernozjom ős barna erdőtalaj, néhány jelentős aktív mész tartalommal.

Á